

SLOVO A DUCH

SBÍRKA POMŮCEK PRO APOŠTOLSKOU PRÁCI

Rediguje P. Dr. Jan Ev. Urban OFM

ŽIVOT PÁNA JEŽÍŠE KRISTA

VLASTNÍMI SLOVY EVANGELIÍ

SVAZEK I.

CENA K 1.50

VYCHÁZÍ PÉČI APOŠTOLÁTU III. ŘÁDU SV. FRANTIŠKA
A STUDIJNÍHO ÚSTAVU STUDIUM CATHOLICUM

NAKLADEM „VYŠEHRADU“ V PRAZE

ŽIVOT PÁNA
JEŽÍŠE KRISTA
VLASTNÍMI SLOVY EVANGELIÍ

NÁKLADEM »VYŠEHRADE« V PRAZE

NIHIL OBSTAT.

**P. Dr. Theophilus Spáčil S. J.,
censor.**

IMPRIMATUR.

Pragae, die 3. Februarii 1940.

**Prael. Dr. Theophilus Opatrný,
vicarius generalls.**

N. 1425.

Vstup.

Na počátku bylo Slovo, a Slovo bylo u Boha, a Bůh bylo Slovo. To bylo na počátku u Boha. Všecky věci povstaly skrze ně, a bez něho nepovstalo nic (z toho), co povstalo. (*Jan 1, 1—3.*)

Na světě byl, a svět povstal skrze něj, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel a svoji ho nepřijali. Kdokoli však ho přijali, dal jim moc státi se dítkami Božími, těm (totiž), kteří věří ve jméno jeho, kteří se zrodili nikoli z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, nýbrž z Boha. (*Jan 1, 10—13.*)

Vtělení, narození a mládí Syna Božího.

Měsíce šestého anděl Gabriel poslán byl od Boha do města galilejského, jménem Nazaret, k panně zasnoubené muži, jménem Josef, z domu Davidova. A jméno panny Maria. A vešed k ní anděl, řekl: »Zdráva buď, milostiplná, Pán s tebou, požehnaná tys mezi ženami.« Ona (uzřevši ho) užasla nad řečí jeho a přemýšlela, jaké by to bylo pozdravení. I řekl jí anděl: »Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Hle, počneš v životě a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Ten bude veliký a synem Nejvyššího slouti bude; Pán Bůh dá mu trůn Davida, otce jeho a bude kralovati v domě Jaku-

bově na věky a království jeho nebude konce.« I řekla Maria k andělu: »Kterak se to stane, když muže nepoznávám?« Odpověděv anděl řekl jí: »Duch svatý sestoupí v tebe a moc Nejvyššího zastíní tě; proto také to Svaté, co se z tebe narodí, slouti bude Syn Boží. I řekla Maria: »Aj já dívka Páně, staniž se mi podle slova tvého.« Tu odešel od ní anděl. (*Luk. 1, 26—35, 38.*)

A Slovo tělem učiněno jest, a přebývalo mezi námi, a viděli jsme slávu jeho, jako jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy. (*Jan 1, 14—15.*)

Kristovo narození stalo se takto: Když matka jeho, Maria, byla zasnoubena Josefovi, nalezena jest prve, než se sešli, těhotnou z Ducha svatého. Josef pak, muž její, jsa spravedlivý a nechtěje postaviti ji na odiv, odhodlal se propustit ji tajně. Když však o tom přemýšlel, hle, anděl Páně ukázal se mu ve snách a řekl: »Josefe, synu Davidův, neboj se přijmouti Marii, manželku svou; neboť co se v ní počalo, z Ducha svatého jest. Porodí pak syna a dáš mu jméno Ježíš (t. j. Spasitel), neboť on spasí lid svůj od hříchů jejich.« (*Mat. 1, 18—21.*)

Toho času vyšel rozkaz od císaře Augusta, aby byl vykonán soupis celé říše. Tento soupis konal se první za náčelnictví Kviriniova v Syrii. I šli všichni, aby se přiznávali, každý do svého města. Odešel i Josef z Galileje z města Nazareta do Judska, do města Davidova, jež slove Betlem, poněvadž byl z domu a kmene Davidova, aby se dal zapsati s Marií, zasnoubenou manželkou svou, která byla těhotná. Když tam byli, naplnili se dnové, aby porodila. I porodila syna svého prvorozeného a obvinula jej plénkami a uložila ho v jeslích, poněvadž neměli místa v hospodě. (*Luk. 2, 1—7.*)

V téže krajině byli pastýři, ponocující a stráž noční držíce nad stádem svým. A hle, anděl Páně stanul u nich, a jasnost Boží je obklíčila a báli se velmi.

Anděl jim řekl: »Nebojte se, neboť hle, zvěstuji vám radost velikou, která bude všemu lidu. Narodil se vám dnes Spasitel, to jest Kristus Pán, v městě Davidově. A toto bude vám znamením: Naleznete dítka plénkami obvinuté a uložené v jeslích. A hned nato bylo s andělem množství zástupů nebeských, kteří chválili Boha říkajíce: Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem bohulibým.«

Jak andělé odešli od nich do nebe, pastýři pravili k sobě vespolek: »Pojďme až do Betlema a vizme tu událost, kterou Pán oznámil nám.« I přišli s chvatem a našli Marii a Josefa i dítka uložené v jeslích.

I vrátili se pastýři, velebíce a chválíce Boha za vše, co slyšeli a viděli tak, jak jim bylo pověděno. (*Luk, 2, 8—16, 20.*)

Když se naplnilo dní osm, aby dítko bylo obřezáno, nazvali je jménem Ježíš, kterým bylo nazváno od anděla, prve než se počalo v životě. (*Luk. 2, 21.*)

Když anděl Páně ukázal se ve snách Josefovi a řekl: »Vstaň a vezmi dítě i matku jeho a utec do Egypta a pobuď tam, až ti povím; neboť Herodes bude hledati dítě, aby je zahubil,« on vstav, vzal dítě i matku jeho v noci a odešel do Egypta. A byl tam až do smrti Herodovy, aby se splnilo, co bylo pověděno od Pána skrze proroka slovy: »Z Egypta povolal jsem syna svého.« (*Mat. 2, 13—15.*)

Když Herodes umřel, hle, anděl Páně ukázal se ve snách Josefovi v Egyptě a řekl: »Vstaň a vezmi dítě i matku jeho a jdi do země izraelské; neboť zemřeli ti, kteří ukládali o život dítěte.« I vstal a vzal dítě i matku jeho a vešel do země izraelské. Když však uslyšel, že Archelaus kraluje v Judsku místo otce svého Heroda, obával se tam jíti a byv napomenut ve snách, obrátil se do krajin galilejských. Přišed, bydlel v městě, které slove Nazaret, aby se naplnilo, co bylo předpověděno

skrže proroky, že Nazaretským slouti bude. (*Mat. 2, 19—23.*)

Když vykonali všecko podle zákona Páně, vrátili se do Galileje, do svého města Nazareta. Dítka pak rostlo a sílilo se, jsouc plno moudrosti a milost Boží byla v něm. (*Luk. 2, 39—40.*)

Rodiče jeho chodívali každého roku do Jerusalema na slavnost velikonoční. Když byl ve dvanácti letech — oni podle obyčeje svátečního šli do Jerusalema, a když dokonavše dny sváteční se vraceli, pacholík Ježíš zůstal v Jerusalemě, aniž to jeho rodiče zpozorovali. Domnívajíce se, že jest v družině, ušli den cesty a hledali ho mezi příbuznými a známými a nenalezše, vrátili se do Jerusalema, hledajíce ho. Po třech dnech našli ho v chrámě, an sedí mezi učiteli poslouchaje a otazuje se jich. Všichni, kteří ho slyšeli, žasli nad rozumností a odpovědmi jeho. Uzřevše ho (rodiče jeho) podivili se. I řekla mu matka jeho: »Synu, proč jsi nám to učinil? Hle, otec tvůj a já s bolestí hledali jsme tebe.« I řekl jim: »Co jest, že jste mě hledali? Nevěděli jste, že já musím býti v tom, co jest Otce mého?« Ale oni neporozuměli slovu, které k nim mluvil. I odebral se s nimi a přišel do Nazareta a byl jim poddán. Matka jeho pak uchovávala všecka ta slova v srdci svém. A Ježíš prospíval moudrostí a věkem a milostí u Boha i u lidí. (*Luk. 2, 41—52.*)

Život, činnost a učení Pána Ježíše Krista.

Počátek hlásání evangelia Ježíše Krista, Syna Božího, byl podle toho, jak je psáno u proroka Isaiáše: »Aj, já posílám posla svého před tváří tvou, který připraví cestu tvou před tebou.« Hlas volajícího na poušti: »Připravte cestu Páně, rovné čiňte stezky jeho.« (*Mar. 1, 1—3.*)

Tehdy přišel Ježíš z Galileje na Jordán k Janovi, aby od něho byl pokřtěn. Ale Jan mu bránil řka: »Já mám potřebí pokřtěn býti od tebe, a ty jdeš ke mně?« Odpovídaje Ježíš, řekl mu: »Nechej nyní; neboť tak sluší nám vyplniti všelikou správnost.« I nechal ho. A když byl Ježíš pokřtěn, vyšel ihned z vody; a hle, otevřela se mu nebesa i viděl Ducha Božího sestupovati jako holubici a přicházeti na něho. A ejhle, s nebe pravil hlas: »Tento jest Syn můj milý, v němž se mi zalíbilo.« (*Mat. 3, 13—17.*)

A ten Ježíš, když počínal, byl as ve třiceti letech, jsa, jak se domnívali, syn Josefův; ten byl syn Heliův, ten Matatův, ten Leviův, ten Melchův, ten Janův, ten Josefův, ten Matatiášův, ten Amosův, ten Nahumův, ten Esliův, ten Naggeův, ten Maatův, ten Matatiášův, ten Semejův, ten Josefův, ten Judův, ten Joananův, ten Resův, ten Zorobabelův, ten Salatielův, ten Neriův, ten Melchiův, ten Addiův, ten Kosamův, ten Elmadamův, ten Herův, ten Jesusův, ten Eliezerův, ten Jorimův, ten Matatův, ten Leviův, ten Simeonův, ten Judův, ten Josefův, ten Jonášův, ten Eliakimův, ten Meleův, ten Mennův, ten Matatův, ten Natanův, ten Davidův, ten Jesseův, ten Obedův, ten Boozův, ten Salmonův, ten Naasonův, ten Aminadabův, ten Aramův, ten Ezronův, ten Faresův, ten Judův, ten Jakubův, ten Isákův, ten Abrahamův, ten Thareův, ten Náchorův, ten Sarugův, ten Ragauův, ten Falegův, ten Heberův, ten Saleův, ten Kainanův, ten Arfaxadův, ten Semův, ten Noemův, ten Lamechův, ten Metusalemův, ten Henochův, ten Jaredův, ten Malaleelův, ten Kainanův, ten Enosův, ten Setův, ten Adamův, ten Boží. (*Luk. 3, 23—38.*)

Byla svatba v Káně galilejské. Byla tam matka Ježíšova a byl pozván na svatbu také Ježíš a učedníci jeho. Když se nedostávalo vína, matka Ježíšova řekla

mu: »Nemají vína.« I řekl jí Ježíš: »Co mně a tobě, ženo? Ještě nepřišla hodina má.« Dí matka jeho služebníkům: »Cokoli vám řekne, učinite.« Bylo pak tam postaveno podle obyčeje k židovskému očišťování šest kamenných štoudví, z nichž každá o dvou nebo třech měrách. Dí jim Ježíš: »Naplňte štoudve vodou.« I naplnili je až do vrchu. Ježíš jim řekl: »Nyní nalijte a neste správci svatby.« I donesli. Když správce svatby okusil vody vínem učiněné a nevěděl, odkud jest — služebníci však, kteří vážili vodu, to věděli — správce svatby zavolal ženicha a řekl mu: »Každý člověk dává nejprve dobré víno, a když se podnapili, tehdy (to, které jest) špatnější; ty však zachoval jsi dobré víno až dosavad.« Tím učinil Ježíš počátek divů v Káně galilejské a zjevil slávu svou; i uvěřili v něho učedníci jeho. (*Jan 2, 1—11.*)

Když pak byl v Jerusalemě o velikonocích o slavnosti, mnozí uvěřili ve jméno jeho, vidouce zázraky jeho, které činil. Ježíš sám však se jim nesvěřoval, poněvadž je znal všechny a poněvadž neměl zapotřebí, aby kdo vydal (mu) svědectví o člověku; sám věděl, co je v člověku. (*Jan 2, 23—25.*)

Byl pak jeden člověk z farizeů, jménem Nikodem, náčelník židovský. Ten přišel k Ježíšovi v noci a řekl mu: »Mistře, víme, že jsi od Boha vyšel jako učitel; neboť nikdo nemůže činiti těch zázraků, které ty činíš, není-li Bůh s ním.« Ježíš odpověděl a řekl mu: »Vpravdě, vpravdě pravím tobě: Nenarodí-li se kdo znova, nemůže viděti království Božího.« Dí jemu Nikodem: »Kterak může člověk se naroditi jsa starý? Může po druhé vejíti v život matky své a (opět) se naroditi?« Ježíš odpověděl: »Vpravdě, vpravdě pravím tobě: Nenarodí-li se kdo znova z vody a Duchu (svatého), nemůže vejíti do království Božího. Co se narodilo z těla,

tělo jest, a co se narodilo z Ducha, duch jest.« (*Jan 3, 1—6.*)

Přišel tedy zase do Kány galilejské, kde byl proměnil vodu ve víno. A byl jeden úředník královský v Kafarnaum, jehož syn byl nemocen. Ten uslyšev, že Ježíš přichází z Judska do Galileje, odebral se k němu a prosil ho, aby přišel a uzdravil mu syna; neboť počínal umírat. I řekl mu Ježíš: »Neuzříte-li zázraků a divů, neuvěříte.« Dí mu úředník královský: »Pane, pojď, prve než umře můj syn.« Dí mu Ježíš: »Jdi, syn tvůj jest živ.«

Člověk ten uvěřil slovu, které mu pravil Ježíš, a šel. Když pak byl již na cestě, služebníci jeho potkali se s ním a zvěštovali (mu), že syn jeho jest živ. I otázal se jich na hodinu, ve kterou se mu ulevilo. Oni mu řekli: »Včera v hodinu sedmou přestala mu zimnice.« Poznal tedy otec, že to byla ona hodina, ve které mu Ježíš řekl: »Syn tvůj jest živ.« I uvěřil v něho on sám i celý dům jeho. To byl druhý zázrak, který Ježíš učinil opět (v Káně), když přišel z Judska do Galileje. (*Jan 4, 46—54.*)

Když pak byl Jan uvězněn, Ježíš přišel do Galileje a hlásal evangelium o království Božím. Říkal: »Čas se naplnil, a království Boží se přiblížilo; čiňte pokání a věrte v evangelium.« (*Mar. 1, 14, 15.*)

Přišel do Nazareta, kde vyrostl, podle obyčeje svého vešel v den sobotní do synagogy. A povstal, aby četl. I podali mu knihu proroka Isaiáše, a on rozvinuv knihu, našel místo, kde bylo psáno: »Duch Páně nade mnou; proto pomazal mě, poslal mě zvěstovat evangelium chudým, uzdravovat zkroušené srdcem, ohlásit zajatým propuštění a slepým prohlédnutí, propustit utištěné na svobodu, ohlásit milostivé léto Hospodinovo (a den odplaty).« Svinuv knihu, vrátil ji služebníkovi a posadil se. Oči všech v synagoze byly upřeny na něho. (*Luk. 4, 16—20.*)

Když pak Ježíš uslyšel, že Jan byl uvězněn, odebral se do Galileje a opustil Nazaret, přišel do Kafarnaa přímořského v končinách zabulonských a neftalimských a usídlil se tam. (*Mat. 4, 12—13.*)

Židé pak hleděli ho usmrtiti, ježto nejen rušil sobotu, nýbrž i Boha nazýval Otcem svým, čině se rovným Bohu. Ježíš tedy odpověděl jim: »Vpravdě, vpravdě pravím vám: Nemůže syn sám od sebe činiti nic, leč co vidí, že činí Otec. Cokoli totiž činí On, to činí podobně i Syn; neboť Otec miluje Syna a ukazuje mu všecko, co sám činí; a větší ještě skutky nadto ukáže mu, abyste se divili. Jako totiž Otec mrtvé křísí a oživuje, tak i Syn, koho chce, oživuje. Neboť Otec nesoudí nikoho, ale veškeren soud dal Synu, aby všichni ctili Syna, jako ctí Otce. Kdo nectí Syna, nectí Otce, který ho poslal. Vpravdě, vpravdě pravím vám: Kdo slyší slovo mé a věří tomu, jenž mě poslal, má život věčný a soudu nepropadá, nýbrž přešel ze smrti do života. Vpravdě, vpravdě pravím vám: Přichází hodina a nyní jest, kdy mrtví uslyší hlas Syna Božího, a ti, kteří uslyší, živi budou; neboť jako Otec má život sám v sobě, tak dal i Synu, aby měl život sám v sobě, a dal mu moc konati soud, poněvadž jest Syn člověka. Nedivte se tomu, neboť přichází hodina, ve které všichni, kteří v hrobech jsou, uslyší hlas jeho, a půjdou ti, kteří dobře činili, na vzkříšení k životu, ti však, kteří zlé páchali, na vzkříšení k soudu. Nemohu já sám od sebe činiti nic. Jak slyším, (tak) soudím a soud můj jest spravedlivý, neboť nehledám vůle své, nýbrž vůli toho, jenž mne poslal. (*Jan 5, 18—30.*)

V těch dnech vyšel na horu se pomodlit a přes noc trval na modlitbě k Bohu. Když se rozednilo, povolal k sobě učedníky své a vyvolil z nich dvanáct, jež také apoštoly nazval: Šimona, jemuž dal jméno Petr, a Ondřeje, bratra jeho, Jakuba a Jana, Filipa a Barto-

loměje, Matouše a Tomáše, Jakuba (syna) Alfeova, a Šimona, jenž slove Horlivec, a Judu (bratra) Jakubova, a Jidáše Iškariotského, jenž se stal zrádcem. (*Luk. 6, 12—16.*)

A sestoupiv s nimi, stanul na rovině, i zástup učedníků jeho a četné množství lidu ze všeho Judska a Jerusalema a z přímořské krajiny tyrské a sidonské, kteří přišli, aby ho poslechli a byli uzdraveni od neduhů svých. Byli uzdravováni také ti, kteří byli trápeni od duchů nečistých. Veškeren zástup hleděl se ho dotknouti, neboť moc vycházela od něho a uzdravovala všecky. (*Luk. 6, 17—19.*)

Uzřev pak Ježíš zástupy, vystoupil na horu, a když se posadil, přistoupili k němu učedníci jeho. I otevřel ústa a učil je takto:

Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich je království nebeské. Blahoslavení tiší, neboť oni zemí vládnouti budou. Blahoslavení lkající, neboť oni potěšeni budou. Blahoslavení, kteří lačnějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni nasyceni budou. Blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou. Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou. Blahoslavení pokojní, neboť oni synové Boží slouti budou. Blahoslavení, kteří protiventství trpí pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské. Blahoslavení jste, když pro mne budou vás tupiti a pronásledovati a mluvíti všecko zlé proti vám lhouce; radujte se a plesejte, neboť odplata vaše hojná je v nebesích. Tak zajisté pronásledovali proroky, kteří byli před vámi.

Vy jste sůl země; jestliže sůl se zkazí, čím bude osolena? K ničemu nehodí se již, leč ji vyhodit ven a nechat pošlapat od lidí. Vy jste světlo světa. Nemůže se ukryti město na hoře ležící. Aníž rozsvěcují svíci a kladou ji pod kbelík, nýbrž na svícen, aby svítila všem, kteří jsou v domě. Tak svěť světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky

vaše dobré a velebí Otce vašeho, jenž jest na nebesích.

Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit zákon nebo proroky, nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit. Vpravdě zajisté pravím vám: dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmě nebo jediná čárka ze zákona, až se všechno stane. Kdo by tedy zrušil jeden z příkazů těchto nejmenších a vyučil tak lidi, nejmenším bude v království nebeském, kdo by však je činil a jim učil, ten bude velikým v království nebeském. Neboť pravím vám: nebude-li hojnější spravedlnost vaše než zákoníků a farizeů, nevejdete do království nebeského.

Slyšeli jste, že bylo řečeno starým: »Nezabiješ! Kdo by zabil, propadne soudu.« Já však pravím vám, že každý, kdo se hněvá na bratra svého, propadne soudu. Kdo by však řekl bratru svému »hlupáku«, propadne veleradě, a kdo by řekl »blázne«, propadne pekelnému ohni. Přinášíš-li tedy dar svůj k oltáři a tam se rozpomeneš, že bratr tvůj má něco proti tobě, zanechej tam dar svůj před oltářem a jdi prve, smiř se s bratrem svým a potom přijď, obětuj dar svůj. Srovnej se s protivníkem svým rychle, dokud jsi s ním na cestě, aby tě snad nevydal protivník soudci, a soudce vydal by tě biřicovi, a byl bys uvržen do vězení. Vpravdě pravím tobě, nevyjdeš odtud, dokud nevrátíš poslední halěř.

Slyšeli jste, že řečeno je starým: »Nezcizoložíš.« Já však pravím vám, že každý, kdo hledí na ženu chtivě, již s ní zcizoložil ve svém srdci. Pohoršuje-li tě oko tvé pravé, vylup je a odhoď od sebe, neboť prospěšnější jest pro tebe, aby zahynul jeden tvůj úd, než aby celé tělo tvé bylo uvrženo do pekla. Řečeno jest také: »Kdo by propustil manželku svou, dej jí lístek zápuďný.« Já však pravím vám, že každý, kdo propustí manželku svou, vyjma pro smilství, uvádí ji v cizoložství, a kdo by propuštěnou přijal, cizoloží.

Opět jste slyšeli, že řečeno je starým: »Nebudeš křivě

přisahati, ale splníš Pánu přísahy své.« Já však pravím vám, abyste nepřisahali vůbec; ani při nebi, neboť trůn Boží je to, ani při zemi, neboť je podnoží nohou jeho, ani při Jerusalemu, neboť je to město velikého krále, ani při hlavě své nebudeš přisahati, neboť jediného vlasu nemůžeš učiniti bílým nebo černým. Budiž však řeč vaše »ano, ano«, »ne, ne«, co nad to jest, ze zlého jest.

Slyšeli jste, že bylo řečeno: »Oko za oko, zub za zub.« Já však pravím vám, abyste neodpírali zlému, nýbrž, udeří-li tě někdo v pravé líce tvé, nastav mu i druhé, a tomu, kdo se chce souditi s tebou a (tak) vzíti sukni tvou, zanechej i plášť, a přinutí-li tě kdo na míli jednu, jdi s ním (i jiné) dvě. Tomu, kdo tě prosí, dej, a od toho, kdo si chce vypůjčiti od tebe, se neodvracej.

Slyšeli jste, že bylo řečeno: »Milovati budeš bližního svého a nenáviděti budeš nepřítel svého.« Ale já pravím vám: Milujte nepřátele své (dobře činite těm, kteří vás nenávidí), a modlete se za ty, kteří vás pronásledují (a pomlouvají), abyste byli dětmi svého Otce, jenž jest na nebesích, jenž slunci svému velí vycházeti na dobré i na zlé a déšť dává na spravedlivé i nespravedlivé. Neboť milujete-li (jen) ty, kteří vás milují, jakou budete míti odplatu? Což to nečiní i celníci? A budete-li pozdravovati toliko své bratry, co zvláštního činíte? Což to nečiní také i pohané? Buďte tedy dokonalí, jak i Otec váš nebeský jest.

Mějte se na pozoru, abyste nekonali dobrých skutků svých před lidmi, chtějíce býti od nich viděni, sice nebudete míti odplaty u svého Otce, jenž jest na nebesích. Když tedy dáváš almužnu, netrub před sebou, jako pokrytci činí v synagogách a na ulicích, aby byli ctěni od lidí, vpravdě pravím vám, (tím již) vzali odplatu svou. Ale když ty dáváš almužnu, ať nezví tvá levice, co činí

tvá pravice, aby almužna tvá byla v skrytě, a Otec tvůj, který vidí v skrytě, odplatí tobě.

Neskládejte si pokladů na zemi, kde rez a mol kazí a kde zloději vykopávají a kradou, ale skládejte sobě poklady v nebi, kdež ani rez ani mol nekazí, a kde zloději nevykopávají aniž kradou. Neboť kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce. Svící těla tvého jest oko tvé. Je-li oko tvé zdravé, bude světlé celé tělo tvé, je-li však oko tvé špatné, celé tělo tvé bude tmavé. Jestliže tedy světlo, které jest v tobě, tmou je, jak veliká bude tma sama? Nikdo nemůže dvěma pánům sloužiti, neboť buď bude jednoho nenáviděti a druhého milovati, anebo jednoho se přidrží a druhým pohrdne. Nemůžete Bohu sloužiti a mamoně. Proto pravím vám: Nepečujte úzkostlivě o svůj život, co byste jedli, ani o své tělo, čím byste se odívali. Což není život více nežli pokrm, a tělo více než oděv? Pohleďte na ptactvo nebeské, že neseje, ani nežne, ani neshromažďuje do stodol, a váš Otec nebeský je živí. Nejste vy dražší než ono? A kdo z vás samou starostí může přidati k délce svého věku jediný loket? A proč pečujete úzkostlivě o svůj oděv? Pozorujte lilie polní, kterak rostou, nepracují, aniž předou, pravím pak vám, že ani Šalomoun ve vši své nádheře nebyl tak oděn, jako jedna z nich. Jestliže tedy trávu polní, která dnes jest a zítra do peci vržena bývá, Bůh tak odívá, čím spíše vás, malověrní? Nepečujte tedy úzkostlivě, říkajíce: Co budeme jísti, aneb co budeme píti aneb čím se budeme odívati? Neboť po tom všem se pohané shánějí, ví zajisté Otec váš nebeský, že toho všeho potřebujete. Hledejte tedy nejprve království Božího a spravedlnosti jeho, a toto všecko bude vám přidáno. Nepečujte tedy úzkostlivě o zítřek, neboť zítřek bude pečovati sám o sebe, dosti má každý den na své lopotě.

Nesud'te, abyste nebyli souzeni, neboť jakým soudem

soudíte, takovým budete souzeni, a jakou měrou měříte, takovou bude vám odměřeno. Pročpak vidíš třísku v oku bratra svého a trámu ve svém oku nepozoruješ? Aneb kterak díš bratru svému: Nechej, ať vyjmu třísku z oka tvého, a hle, trám jest v oku tvém? Pokrytče, vyjmi nejprve trám z oka svého, a potom přihlédni, abys vyvrhl třísku z oka bratra svého. Nedávejte věci svaté psům, aniž házejte perly své před svině, aby snad jich nepošlapaly a obrátíce se neroztrhaly vás.

Proste, a bude vám dáno, hledejte, a naleznete, tlučte, a bude vám otevřeno, neboť každý, kdo prosí, dostává, kdo hledá, nalézá, a tomu, kdo tluče, bude otevřeno. Či je který člověk mezi vámi, jenž podá synu svému kámen, když ho bude prositi za chléb? Aneb bude-li prositi za rybu, zdali podá mu hada? Jestliže tedy vy, jsouce zlí, umíte dobré dary dávatí svým dětem, čím spíše Otec váš, jenž jest v nebesích, dá dobré věci těm, kteří ho prosí? Všecko tedy, co chcete, aby vám lidé činili, i vy tak činite jim, neboť to jest zákon i proroci.

Vcházejte těsnou branou, neboť široká jest brána a prostraná cesta, která vede k zahynutí, a mnoho jest těch, kteří vcházejí skrze ni. Jak těsná jest brána a úzká cesta, která vede k životu, a málo je těch, kteří ji nalézají.

Mějte se na pozoru před nepravými proroky, kteří přicházejí k vám v rouše ovčím, v nitru jsou však vlci draví. Po ovoci jejich poznáte je: Což se sbírají s trní hrozny anebo s bodláčí fíky? Tak každý strom dobrý nese ovoce dobré, špatný strom ovoce špatné přináší. Nemůže strom dobrý nésti ovoce špatné, ani strom špatný přinášeti ovoce dobré. Každý strom, který nese ovoce dobrého, bývá vyřat a na oheň uvržen. Nuže, tedy po ovoci jejich poznáte je.

Ne každý, kdo mi říká »Pane, Pane,« vejde do království nebeského, nýbrž kdo činí vůli Otce mého, jenž

jest v nebesích, ten vejde do království nebeského. Mnozí mi řeknou v onen den: Pane, Pane, zdali jsme ve jménu tvém neprorokovali a ve jménu tvém nevymítali zlé duchy a ve jménu tvém nečinili mnoho zázraků?

A tehdy prohlásím jim: Nikdy jsem vás neznal; odejděte ode mne, pachatelé nepravosti.

Každý tedy, kdo slyší tato má slova a koná je, bude jako muž moudrý, který postavil svůj dům na skále. I spadl příval, přišly řeky, zavály větry a obořily se na ten dům. Nespadol však, neboť byl založen na skále. A každý, kdo slyší tato má slova a nekoná jich, bude jako muž pošetilý, jenž postavil svůj dům na písku. I spadl příval, přišly řeky, zavály větry a obořily se na ten dům. I spadl a pád jeho byl veliký.

A když Ježíš dokončil řeči tyto, užasly zástupy nad jeho učením, neboť učil je jako mající moc, a ne jako jejich zákoníci a farizeové. (*Mat. 5 k — 7 k.*)

Jeden z farizeů ho prosil, aby s ním pojedl. I vešel do domu farizeova a zaujal místo u stolu. A hle, žena, která byla v městě jako hříšnice (známa), dověděvši se, že stoluje v domě farizeově, přinesla alabastrovou nádobu masti, a postavivši se vzadu u nohou jeho, počala (plačíc) smáčeti slzami nohy jeho, utírala je vlasy hlavy své, líbala mu nohy a mazala je mastí. Uzřev to farizeus, který ho pozval, pravil sám u sebe: »Kdyby to byl prorok, věděl by, kdo a jaká je ta žena, která se ho dotýká; neboť je hříšnice.« Ježíš oslovil ho a řekl: »Šimone, mám ti něco povědětí.« On řekl: »Mistře, pověz.« »Kterýsi věřitel měl dva dlužníky; jeden byl mu dlužen pět set denárů a druhý padesát. Poněvadž neměli, čím by zaplatili, odpustil oběma. Který tedy z nich miluje ho více?« Odpověděv Šimon řekl: »Myslím, že ten, kterému více odpustil.« On mu řekl: »Dobře jsi usoudil.« A obrátiv se k ženě, řekl Šimonovi; »Vidíš tuto ženu? Vešel jsem do domu tvého;

vody na nohy jsi mi nepodal, tato však slzami smočila mé nohy a utřela je vlasy svými. Políbení jsi mi nedal, tato však, jak vešla, nepřestala líbati nohy mé. Olejem nepomazal jsi hlavy mé, tato však mastí pomazala mi nohy. Proto pravím tobě, odpouštějí se jí hříchy mnohé, neboť milovala mnoho. Komu však méně se odpouští, méně miluje.« I řekl jí: »Odpouštějí se tobě hříchy.« Tu počali spolustolující říkati sami u sebe: »Kdo je tento, jenž i hříchy odpouští?« Ale Ježíš řekl ženě: »Víra tvá tě spasila; jdi v pokoji.« (*Luk. 7, 36—50.*)

Potom odešel Ježíš za moře Galilejské, to jest Tibe-riadské, a veliký zástup šel za ním, neboť viděli zázraky, které činil na nemocných. I vystoupil Ježíš na horu a posadil se tam se svými učedníky. Byly blízko velikonoce, slavnost židovská. Tedy Ježíš, když pozdvihl oči a spatřil, že zástup veliký jde k němu, pravil Filipovi: »Odkud nakoupíme chlebů, aby pojedli tito?« — To řekl, zkoušeje ho, neboť sám věděl, co hodlá učiniti. — Filip mu odpověděl: »Za dvě stě denárů chlebů nestačí jim, aby každý něco málo dostal.« Dí jemu jeden z učedníku jeho, (totiž) Ondřej, bratr Šimona Petra: »Je zde jeden chlapec, který má pět chlebů ječných a dvě ryby, ale co je to na tak mnohé?« Tedy řekl Ježíš: »Rozkažte lidem, ať se posadí.« — Bylo mnoho trávy na tom místě. — I posadilo se mužů počtem asi pět tisíc. Tu Ježíš vzal chleby a díky učiniv rozdal je sedícím; podobně i z ryb, kolik chtěli. Když se nasýtli, řekl svým učedníkům: »Seberte zbylé kousky, ať nezhynou.« I sebrali je a naplnili dvanáct košů kousky z pěti chlebů ječných, které zbyly po těch, kteří jedli. Tedy ti lidé uzřevše zázrak, jež učinil Ježíš, pravili: »To jest jistě ten prorok, který má přijíti na svět.« Proto Ježíš, poznav, že chtějí přijíti a chopiti ho, aby ho učinili králem, uchýlil se opět na horu sám jediný.

Když pak byl večer, učedníci jeho sestoupili k moři

a vstoupivše na loď, plavili se přes moře do Kafarnaa. Již se tmělo a Ježíš ještě k nim nepřišel. Moře však se zdvíhalo, ježto vál veliký vítr. Když tedy urazili asi dvacet pět nebo třicet honů, spatřili Ježíše, že kráčí po moři a přibližuje se k lodi; i báli se. On však jim řekl: »Já jsem to; nebojte se.« Tu chtěli ho vzíti na loď, ale loď byla hned u země, kam se ubírali.

Druhého dne lid, který stál za mořem, zvěděl, že nebylo tam jiné lodi, leč jen jedna, a že Ježíš nevstoupil s učedníky svými na tu loď, ale že učedníci jeho sami odpluli; jiné však lodi připluly z Tiberiady blízko k tomu místu, kde byli jedli chléb, když Pán díky učinil. Když tedy lid viděl, že tam Ježíše není, ani učedníků jeho, vstoupili na lodi a dostali se do Kafarnaa, hledající Ježíše.

A nalezše ho za mořem, řekli jemu: »Mistře, kdy jsi sem přišel?« Ježíš jim odpověděl: »Vpravdě, vpravdě pravím vám: Hledáte mne ne proto, že jste viděli divy, ale že jste jedli z chlebů a nasýtli se. Pracujte nikoliv o pokrm pomíjející, nýbrž o pokrm, který zůstává k životu věčnému, který vám dá Syn člověka; neboť toho potvrdil Otec Bůh.« I řekli mu: »Co máme činiti, abychom konali díla Boží?« Ježíš jim odpověděl: »To jest dílo Boží, abyste věřili v toho, jehož on poslal.« Tu mu řekli: »Které znamení tedy činíš ty, abychom je viděli a tobě věřili? Co konáš? Otcové naši jedli manu na poušti, jakož jest psáno: Chléb s nebe dal jim k jídlu.« Tedy řekl jim Ježíš: »Vpravdě, vpravdě pravím vám: nikoli Mojžíš dal vám chléb s nebe, nýbrž Otec můj dává vám pravý chléb s nebe. Neboť chléb Boží jest ten, který sestupuje s nebe a dává život světu.« I řekli mu židé: »Pane, povždy nám dávej ten chléb.« A Ježíš jim řekl: »Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nebude lačněti, a kdo věří ve mne, nebude žízni nikdy. Avšak řekl jsem vám, že jste mě i viděli, ale nevěříte.

Všecko, co mi dává Otec, přijde ke mně, a toho, kdo ke mně přijde, nevyvrhnu ven, neboť jsem sestoupil s nebe, nikoliv abych činil vůli svou, nýbrž vůli toho, jenž mě poslal. Toto pak jest vůle toho, jenž mě poslal (Otce), abych neztratil nic z toho, co mi dal, nýbrž abych to vzkřísil v den poslední. Neboť to jest vůle Otce mého (který mne poslal), aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný; a já ho vzkřísím v den poslední.« I reptali židé na něho, že řekl: »Já jsem chléb, který s nebe sestoupil,« a pravili: »Není-li to Ježíš, syn Josefův, jehož otce i matku známe? Kterak tedy praví: S nebe jsem sestoupil.« Ježíš tedy jim odpovéděl: »Nereptejte vespolek. Nikdo nemůže přijíti ke mně, nepřitáhne-li ho Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v den poslední. Je psáno v prorocích: „A budou všichni poučováni od Boha.“ Každý, kdo uslyšel od Otce a se naučil, přichází ke mně. Nepravím tím, že by kdo viděl Otce, leč jen ten, jenž jest od Boha, ten viděl Otce. Vpravdě, vpravdě pravím vám: Kdo věří ve mne, má život věčný. Já jsem chléb života. Otcové vaši jedli na poušti manu, a zemřeli. To jest chléb s nebe sestupující, aby, jí-li kdo z něho, nezemřel. Já jsem chléb živý, jenž s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti z chleba toho, živ bude na věky. A chléb, který já dám, tělo mé jest, (které dám) za život světa.

Tu hádali se židé vespolek: »Kterak může tento nám dáti tělo své k jídlu?« Proto řekl jim Ježíš: »Vpravdě, vpravdě pravím vám: Nebudete-li jísti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete míti v sobě života. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný, a já ho vzkřísím v den poslední. Neboť tělo mé vpravdě jest pokrm a krev má vpravdě jest nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já živ jsem skrze Otce, tak i ten, kdo jí mne, živ bude skrze mne. Toto jest chléb, jenž s nebe

sestoupil, ne jako otcové (vaši) jedli manu a zemřeli. Kdo jí chléb tento, živ bude na věky.« To pověděl, když učil v synagoze v Kafarnau. (*Jan 6, 25—60.*)

Přišed pak Ježíš do krajin Césareje Filipovy, otázal se učedníků svých řka: »Za koho mají lidé Syna člověka?« I řekli (jemu): »Jedni za Jana Křtitele, jiní za Eliáše, jiní za Jeremiáše nebo za jednoho z proroků.« Dí jim (Ježíš): »Vy pak za koho mě máte?« Odpovídaje Šimon Petr řekl: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého.« A Ježíš odpověděv řekl jemu: »Blahoslavený jsi, Šimone, synu Janův: Neboť tělo a krev ti to nezjevilo, nýbrž Otec můj, jenž je v nebesích. I já pravím tobě: Ty jsi Petr (t. j. skála), a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné jí nepřemohou. A tobě dám klíče království nebeského, a cokoli svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi; a cokoli rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi.« (*Mat. 16, 13—19.*)

A hle, jeden zákoník vstal, aby ho pokoušel; i řekl: »Mistře, co musím učiniti, abych dostal život věčný?« On mu řekl: »Co je psáno v zákoně? Kterak (tam) čteš?« On odpověděl: »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vsí síly své i ze vsí mysli své, a bližního svého jako sebe samého.« I řekl mu: »Dobře jsi odpověděl; to čin a živ budeš.« (*Luk. 10, 25—28.*)

»Zhřešil-li pak (proti tobě) bratr tvůj, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima. Poslechne-li tě, získal jsi bratra svého; pakli neposlechne, přiber si ještě jednoho nebo dva, aby ústy dvou nebo tří svědků každá věc byla zjištěna. Nebude-li jich dbáti, pověz to církvi; neuposlechne-li však ani církve, budiž tobě jako pohan a celník. Vpravdě pravím vám: Cokoli svázete na zemi, bude svázáno i na nebi, a cokoli rozvážete na zemi, bude rozvázáno i na nebi. Opět pravím vám: Sjednotí-li se dva z vás na zemi o kterékoliv věci a prosí za ni, dostane

se jim toho od Otce mého, jenž jest v nebesích. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já mezi nimi.« (*Mat. 18, 15—20.*)

Vstav odtud šel do končin judských Zajordanskem. I scházely se k němu opět zástupy, a on je učil, jak činíval. Tu farizeové přistoupivše k němu, tázali se ho pokoušejíce jej: »Je dovoleno muži propustiti manželku svou?« On odpověděl: »Co přikázal vám Mojžíš?« Oni řekli: »Mojžíš dovolil napsati lístek zápuďný a propustit.« Ježíš odpovídaje jim pravil: »Pro tvrdost srdce vašeho napsal vám přikaz ten. Na počátku stvoření učinil je Bůh mužem a ženou. Proto opustí člověk otce svého i matku svou a přilne k manželce své, a ti dva budou tělem jedním. Nejsou tedy již dva, nýbrž jedno tělo. Nuže, co Bůh spojil, člověk nerozlučuj.« Ale v domě otázali se ho zase učedníci jeho o té věci. Řekl jim: »Kdo propustí manželku svou a pojme jinou, cizoloží proti ní, a propustí-li žena muže svého a vdá se za jiného, cizoloží.« (*Mar. 10, 1—12.*)

Když dokonal Ježíš všechny ty řeči, pravil svým učedníkům: »Víte, že po dvou dnech budou velikonoce, a Syn člověka bude vydán, aby byl ukřižován.« (*Mat. 26, 1, 2.*)

Prvního dne přesnic přistoupili učedníci k Ježíšovi a řekli: »Kde chceš, abychom ti připravili k jídlu beránka?« On řekl: »Jděte do města k jistému člověku a rcete mu: Mistr praví: Můj čas je blízko; u tebe budu jísti beránka se svými učedníky.« I učinili učedníci, jak jim Ježíš nařídil, a připravili beránka.

Když pak byl večer, zaujal místo za stolem se svými dvanácti učedníky. A když jedli, řekl: »Vpravdě, vpravdě pravím vám: jeden z vás mne zradí.« I zarmoutivše se velmi, počali jeden přes druhého říkati mu: »Jsem to já, Pane?« On odpověděl: »Kdo se mnou omáčí ruku v míse, ten mě zradí. Syn člověka jde sice, jak je psáno

o něm, ale běda tomu člověku, skrze něhož Syn člověka bude zrazen; lépe by mu bylo, kdyby se byl ten člověk nenarodil.« I promluvil Jidáš, který ho zradil, a řekl: »Jsem to já, mistře?« Dí mu Ježíš: »Tak jest! Jak jsi řekl!«

Když pak večeřeli, Ježíš vzal chléb a požehnav rozlámal jej a dav učedníkům svým řekl: »Vezměte a jezte: toto jest tělo mé.« A vzav kalich, poděkoval a dal jim říka: »Pijte z toho všichni, neboť toto jest krev má Nového zákona, která se vylévá za mnohé na odpuštění hříchů. Ale pravím vám: Od té chvíle nebudu píti z tohoto plodu vinného kmene až do onoho dne, kdy jej budu píti s vámi nový v království Otce svého.« A zapívavše chválu vyšli na horu Olivovou. (*Mat. 26, 17—30.*)

Utrpení a smrt Pána Ježíše Krista.

To pověděv Ježíš vyšel s učedníky svými za potok Cedron, kde byla zahrada; do té vešel on i učedníci jeho. Věděl však o tom místě i Jidáš, který ho zrazoval, neboť Ježíš scházel se tam často s učedníky svými.

Jidáš tedy pojav četú (vojáků) a pochopy od velekněží a farizeů, přišel tam se svítilnami a pochodněmi a zbraní. Ježíš věda všecko, co na něj mělo přijíti, vyšel (jim vstříc) a řekl: »Koho hledáte?« Odpověděli mu: »Ježíše Nazaretského.« Řekl jim Ježíš: »Já jsem to.« — Stál s nimi též Jidáš, který ho zrazoval. — Jak jim tedy řekl: »Já jsem to,« ustoupili zpět a padli na zem. I otázal se jich opět: »Koho hledáte?« Oni řekli: »Ježíše Nazaretského.« Ježíš odpověděl: »Řekl jsem vám, že já to jsem. Hledáte-li tedy mne, nechte těchto, ať odejdou.« Aby se splnilo slovo, které řekl: »Neztratil jsem nikoho z těch, které jsi mi dal.« Tu Šimon Petr maje meč, vytasil jej, napadl služebníka veleknězova

a uťal mu pravé ucho. — Jméno služebníka toho bylo Malchus. — I řekl Ježíš Petrovi: »Schovej meč svůj do pochvy. Nemám pít kalich, který mi dal Otec?« Tu četa, tisícník a židovští pochopové jali Ježíše a svázali ho.

I přivedli ho nejprve k Annášovi, neboť byl tchánem Kaifáše, který byl nejvyšším knězem toho roku. Byl to (onen) Kaifáš, který dal židům radu, že jest užitečno, aby jeden člověk zemřel za lid.

Za Ježíšem šel Šimon Petr a jiný učedník. Tento učedník byl znám nejvyššímu knězi a vešel s Ježíšem do dvora nejvyššího kněze, ale Petr stál u dveří venku. Ten druhý učedník, jenž byl znám nejvyššímu knězi, vyšel a promluviv s vrátnou, uvedl Petra dovnitř. Tu děvečka vrátná pravila Petrovi: »Nejsi také z učedníků toho člověka?« On řekl: »Nejsem.« Stáli pak tam služebníci a pochopové u ohně, poněvadž bylo zima, a ohřívali se; stál s nimi také Petr, ohřívaje se.

Velekněz tedy otázal se Ježíše o jeho učednících a o jeho učení. Ježíš mu odpověděl: »Já jsem mluvil světu zjevně; já jsem učil vždy v synagoze a v chrámě, kde všichni židé se scházejí, a tajně jsem nemluvil nic. Proč se mne ptáš? Zeptej se těch, kteří slyšeli, co jsem mluvil; hle, ti vědí, co jsem já mluvil.« Když to pověděl, jeden z pochopů, stoje tu, dal Ježíšovi políček řka: »Tak odpovídáš nejvyššímu knězi?« Ježíš mu odpověděl: »Mluvil-li jsem zle, vydej svědectví o zlém; pakli dobře, proč mě tepeš?«

I poslal ho Annáš svázaného k nejvyššímu knězi Kaifášovi. Šimon Petr stál a ohřívál se. I řekli mu: »Nejsi také z učedníků jeho?« On zapřel a řekl: »Nejsem.« Dí mu jeden ze služebníků nejvyššího kněze, příbuzný toho, jemuž Petr uťal ucho: »Neviděl jsem tě já s ním v zahradě?« Tu zapřel Petr opět a hned kohout zazpíval. —

I přivedli Ježíše od Kaifáše do soudní síně. Bylo ráno. Sami nevešli do soudního dvora, aby se neposkvrnili, nýbrž aby mohli jísti velikonočního beránka. Tedy Pilát vyšel k nim ven a řekl: »Kterou žalobu vedete proti tomuto člověku?« Odpověděli mu: »Kdyby tento nebyl zločinec, nevydali bychom ho tobě.« I řekl jim Pilát: »Vezměte ho vy a podle zákona svého sudte ho.« Tu řekli mu židé: »Nám nepřisluší zabít nikoho.« Aby se splnilo slovo Ježíšovo, které byl pověděl, naznačuje, jakou smrtí má umřítí. —

Pilát tedy vešel opět do soudní síně, povolal (k sobě) Ježíše a řekl mu: »Ty jsi král židovský?« Ježíš odpověděl: »Sám od sebe to pravíš, či jiní ti to o mně pověděli?« Pilát odpověděl: »Jsem já žid? Národ tvůj a velekněží vydali mi tebe. Co jsi učinil?« Ježíš odpověděl: »Království mé není z tohoto světa. Kdyby z tohoto světa bylo království mé, služebníci moji bránili by, abych nebyl vydán židům, ale království mé není odtud.« I řekl mu Pilát: »Tedy králem jsi ty?« Ježíš odpověděl: »Ano, já jsem král. Já jsem se k tomu narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.« Dí mu Pilát: »Co jest pravda?«

Když to pověděl, vyšel opět k židům a řekl jim: »Já na něm žádné viny nenalézám. Jest však u vás obyčej, abych vám propustil jednoho (vězně) o velikonocích. Chcete tedy, abych vám propustil krále židovského?« I vzkřikli opět všichni řkouce: »Ne toho, nýbrž Barabáše.« — Ten Barabáš byl lotr. —

Tu Pilát vzal Ježíše a dal ho zbičovati. Vojáci, spleťše korunu z trní, vložili mu ji na hlavu a přioděli ho rouchem šarlatovým. Přicházeli k němu a říkali: »Zdráv buď, králi židovský!« A dávali mu poličky.

I vyšel Pilát opět ven a řekl jim: »Hle, vedu vám ho ven, abyste poznali, že na něm žádné viny nenalézám.«

— Tu vyšel ven Ježíš, nesa korunu trnovou a roucho šarlatové. — I řekl jim: »Ejhle, člověk!« Jak ho tedy uzřeli velekněží a pochopové, zvolali: »Ukřižuj, ukřižuj ho!« Dí jim Pilát: »Vezměte ho vy a ukřižujte, neboť já na něm viny nenalézám.« Židé mu odpověděli: »My máme zákon, a podle zákona má umřít, neboť se činil Synem Božím.«

Když Pilát uslyšel to slovo, obával se více. I vešel opět do soudní síně a řekl Ježíšovi: »Odkud jsi ty?« Ale Ježíš nedal mu odpovědi. I řekl mu Pilát: »Se mnou nemluvíš? Nevíš, že mám moc tebe propustit a mám moc tebe ukřižovati?« Ježíš mu odpověděl: »Neměl bys žádné moci proti mně, kdyby ti nebylo dáno shůry, proto ten, kdo mě tobě vydal, má větší hřích.« Odtud Pilát hleděl ho propustit, ale židé křičeli: »Propustíš-li ho, nejsi přítel císařův, neboť každý, kdo se činí králem, protiví se císaři.« Pilát uslyšev ta slova, vyvedl Ježíše ven a posadil se na soudnou stolicí na místě, které slove Lithostrotos, hebrejsky Gabbatha. Byl pátek velikonoční, okolo hodiny šesté, i řekl židům: »Ejhle, král váš!« Ale oni vzkřikli: »Pryč s ním, pryč s ním, ukřižuj ho!« Řekl jim Pilát: »Krále vašeho ukřižují?« Velekněží odpověděli: »Nemáme krále, leč jen císaře.« Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován. I vzali Ježíše a vyvedli ho.

A nesa sobě kříž vyšel na místo, které slove Lebčí, hebrejsky Golgota. Tam ho ukřižovali a s ním dva jiné po obou stranách, Ježíše uprostřed. I napsal Pilát také nápis a dal jej na kříž. Bylo napsáno: »Ježíš Nazaretský, král židovský.« — Tento nápis čtlo mnoho židů, neboť místo, kde Ježíš byl ukřižován, bylo blízko města, bylo (to) napsáno hebrejsky, řecky a latinsky. I řekli velekněží židovští Pilátovi: »Nepiš, král židovský, nýbrž že on řekl: Jsem král židovský.« Pilát odpověděl: »Co jsem napsal, to jsem napsal.«

Když tedy vojáci ukřižovali Ježíše, vzali roucha jeho

a učinili čtyři díly, každému vojínu díl, a sukni. — Byla pak ta sukne nesešivaná, odvrchu všicka veskrze utkána. — Proto řekli mezi sebou: »Netrhejme ji, nýbrž losujme o ni, čím bude.« Aby se naplnilo Písmo, které praví: Rozdělili sobě roucha má a o oděv metali los. Vojáci to tedy učinili.

Stály pak u kříže Ježíšova jeho matka a sestra matky jeho Maria Kleofášova a Maria Magdalena. Ježíš uzřev matku a toho učedníka, kterého miloval, jak tu stojí, řekl matce své: »Ženo, hle, syn tvůj!« Potom řekl učedníkovi: »Hle, matka tvá!« Od té chvíle přijal ji ten učedník k sobě. Potom Ježíš vida, že jest již všecko dokonáno, aby se splnilo Písmo, pravil: »Žízním.« Stála tam nádoba plná octa. I nasadili na yzop houbu plnou octa a podali mu ji k ústům. Když Ježíš ocet přijal, řekl: »Dokonáno jest.« A nakloniv hlavu, vypustil duši.

Poněvadž byl pátek, tedy židé, aby nezůstala těla na kříži v sobotu — neboť ta sobota byl den veliký — prosili Piláta, aby jim byly zlámány nohy a (oni) aby byli sňati (s kříže). Přišli tedy vojáci a zlámali nohy jednomu i druhému, jenž s ním byl ukřižován. Když však přišli k Ježíšovi a uzřeli ho již mrtvého, nezlámali mu nohou, ale jeden z vojínů bodl ho kopím v bok, a hned vyšla krev a voda. Ten, který (to) viděl, vydal svědectví (o tom) — a pravdivé jest svědectví jeho, on ví, že pravdivé věci mluví, abyste i vy uvěřili. — Stalo se to, aby se splnilo Písmo: Kostí mu nezlomíte. A opět jiné Písmo dí: Budu patřiti na toho, v něhož bodli.

Potom Josef z Arimathie, jsa učedníkem Ježíšovým, ale tajným pro strach před židy, požádal Piláta, aby směl sejmouti tělo Ježíšovo. Pilát dovolil. Přišel tedy a sňal tělo Ježíšovo. Přišel však i Nikodem, který byl přišel k Ježíšovi nejprve v noci, a přinesl smíšeninu myrhy a aloe, asi sto liber. I vzali tělo Ježíšovo a obvinuli je prostěradly a vonnými věcmi, jak jest u židů

obyčej pochovávati. Na tom místě, kde byl ukřižován, byla zahrada a v té zahradě nový hrob, do něhož ještě nikdo nebyl položen. Tam tedy pro pátek židovský položili Ježíše, poněvadž hrob byl blízko. (*Jan k 18, k 19.*)

Vzkříšení a nanebevstoupení Páně.

V neděli Maria Magdalena přišla ke hrobu ráno, když ještě bylo tma, a uzřela kámen od hrobu odvalený. I běžela a přišla k Šimonu Petrovi a k jinému učedníku, kterého miloval Ježíš, a řekla jim: »Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili.« Vyšel tedy Petr i ten druhý učedník a šli ke hrobu. Běželi oba spolu, ale ten druhý učedník běžel napřed, rychleji než Petr, a přišel k hrobu první. Nachýliv se uzřel tam ležeti prostěradla, ale nevešel.

Tu přišel Šimon Petr, který šel za ním, a vešel do hrobu, uzřel tam ležeti prostěradla, a rouška, kterou měl na hlavě, neležela s prostěradly, nýbrž byla svinuta na jiném místě. Potom tedy vešel tam i ten učedník, který přišel první ke hrobu, uzřel a uvěřil — neboť ještě nerozuměli Písmu, že musí z mrtvých vstáti. — I odešli učedníci ti zase domů.

Maria však stála u hrobu venku plačíc. Jak plakala, naklonila se a nahlédla do hrobu. I uzřela dva anděly seděti v rouše bílém, jednoho u hlavy, druhého u nohou, kde prve leželo tělo Ježíšovo. Ti jí řekli: »Ženo, proč pláčeš?« Dí jim: »Vzali Pána mého a nevím, kam ho položili.« To pověděvši obrátila se nazpátek a spatřila Ježíše, jak stojí, ale nevěděla, že to jest Ježíš. Dí jí Ježíš: »Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?« Ona domnívající se, že to jest zahradník, řekla mu: »Pane, vzal-li jsi ho ty, pověz mi, kam jsi ho položil, a já si ho vezmu.« Dí jí Ježíš: »Maria!« Ona se obrátila a řekla mu: »Rabboni,« to jest »Mistře«. Dí jí Ježíš: »Nedotýkej se mne,

neboť jsem ještě nevystoupil k Otci svému, ale jdi k bratrům svým a pověz jim: Vystupuji k Otci svému a k Otci vašemu.« Maria Magdalena šla a zvěstovala učedníkům: »Viděla jsem Pána a toto mi řekl.«

Když byl večer toho dne, neděle, a pro strach před židy dveře byly zavřeny (tam), kde byli učedníci (shromáždění), Ježíš přišel a postaviv se mezi ně řekl jim: »Pokoj vám!« To pověděv, ukázal jim ruce i bok. I zaradovali se učedníci, spatřivše Pána. Tu jim řekl opět: »Pokoj vám; jako mne poslal Otec, i já posílám vás.« To pověděv dechl (na ně) a řekl jim: »Přijměte Ducha svatého, kterým odpustíte hříchy, odpouštějí se jim, a kterým je zadržíte, zadrženy jsou.«

Tomáš však, jeden z dvanácti, který slove Blíženec, nebyl s nimi, když přišel Ježíš. Ti druzí učedníci mu řekli: »Viděli jsme Pána.« Ale on řekl jim: »Neuzřím-li v ruku jeho rány hřebův a nevpuštím-li prst svůj na místo hřebův a nevložím-li ruku svou v jeho bok, neuvěřím.« Po osmi dnech byli učedníci jeho opět uvnitř a Tomáš s nimi. Tu přišel Ježíš zavřenými dveřmi a postaviv se mezi ně, řekl: »Pokoj vám!« Potom dí Tomášovi: »Vlož prst svůj sem a viz ruce mé a vztáhni ruku svou a vpusť ji v bok můj, a nebudiž nevěřící, nýbrž věřící.« Tomáš mu odpověděl: »Pán můj a Bůh můj!« Řekl mu Ježíš: »Že jsi mě uviděl, uvěřil jsi, blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili.« (*Jan 20, 1—29.*)

Jim se také živým ukázal po svém utrpení mnoha důkazy, zjevuje se jim po čtyřicet dní mluvil o království Božím.

A když s nimi jedl, poručil jim, aby neodcházel z Jerusalema, nýbrž aby očekávali zaslíbení Otcovo, které pravil — »slyšeli jste z úst mých, neboť Jan křtil vodou, vy však budete pokřtěni Duchem svatým po nemnohých dnech«. I tázali se ho ti, kteří se shromáždili: »Pane, v tomto-li čase obnovíš království pro Izraelity?« Ale

on řekl jim: »Nepřísluší vám znáti časy ani chvíle, které Otec ustanovil mocí sobě vlastní, avšak obdržíte sílu, když na vás sestoupí Duch svatý, a budete mi svědky v Jerusalemě a po všem Judsku i Samařsku, ano až do končin země.« A to pověděv byl vyzdvižen před jejich zraky, a oblak vzal ho s očí jejich. A jak hleděli upřeně do nebe, když se tam ubíral, hle, dva muži stáli u nich v rouše bílém a řekli: »Muži galilejští, proč stojíte a hledíte do nebe? Ten Ježíš, který vzat jest od vás do nebe, přijde tak, jak jste ho viděli do nebe jíti.«

Tu se vrátili do Jerusalema s hory, zvané »Olivová«, která jest blízko Jerusalema vzdáli cestu sobotní. (*Act. Ap. 1, 3—12.*)

Je však ještě mnoho jiných věcí, které učinil Ježíš, kdyby napsána byla každá zvlášť, myslím, že by ani celý svět neobsáhl těch knih, které by musily býti napsány. (*Jan 21, 25.*)

Také mnoho jiných divů činil Ježíš před svými učedníky, které nejsou psány v knize této. Tyto však jsou napsány, abyste uvěřili, že Ježíš jest Kristus, Syn Boží, a věřice abyste měli život věčný ve jménu jeho. (*Jan 20, 30, 31.*)

Tento život Pána Ježíše Krista je sestaven ze slov všech čtyř evangelií a kromě nadpisů není ani slovo přidáno. V dějinách katolického písemnictví se nazývá takováto soustava života Kristova evangelickou harmonií. Nejstarší takovouto sestavou je tak zv. Diatessaron od Tatiana, která byla po dlouhá stáletí velmi zhusta užívána a vážena. Na tomto Diatessaron a na spise sv. Augustina De consensu evangelistarum spočívají všechny pozdější harmonie.

Po stránce vědecké nelze harmoniím přikládati velkého významu, neboť po zjištění, že evangelia se rozšířila v církvi dříve, než byla napsána, ústně, a že je svatí evangelisté pod vedením Ducha sv. sepsali tak, jak je slyšeli od současníků Páně nebo jak je sami slyšeli, víme, že evangelia nemohou nám podati časového postupu v životě Spasitelově, nýbrž sdělti jeho učení a činy. Avšak pro seznámení s životem, duchem a učením Pána Ježíše Krista především u těch, kteří se s ním mají po prvé setkat, je takováto harmonie téměř nepostradatelná.

A protože jest již dnes velké množství lidí, kteří vlnou okolností přicházejí do styku s Kristem Pánem teprve v dospělém věku, je třeba dáti jim do rukou pro první seznámení úplný a přecí stručný životopis Páně, který by jim vyličil jak jeho vnější dějiny, tak i ducha a jádro jeho učení.

A to byl náš úmysl, když jsme sestavovali tuto knížku, která bude pro mnohé prvním slovem o našem Spasiteli.

P. Dr. Jan Ev. Urban OFM.

Obsah :

Vstup	3
Vtělení, narození a mládí Syna Božího	3
Život, činnost a učení Pána Ježíše Krista	6
Utrpení a smrt Pána Ježíše Krista	22
Vzkříšení a nanebevstoupení Páně	27
Závěr	29

Přehled života Syna Božího.

<i>Syn Boží od věčnosti v Bohu Trojjediném . . .</i>	3
<i>Vtělení Syna Božího</i>	3
<i>Narození z Marie Panny</i>	4
<i>Zjevení Syna Božího</i>	6
<i>Jádro učení Kristova (řeč na hoře, mravní zákon)</i>	11—16
<i>Zaslíbení největšího Tajemství (Eucharistie)</i>	18—20
<i>Zaslíbení tajemství Církve (kněžství a papežství)</i>	20
<i>Ustanovení stále přítomnosti a nekrvavé oběti Syna Božího v lidstvu Eucharistií</i>	20
<i>Smrt Syna Božího na kříži (oběť krvavá)</i>	22—26
<i>Vzkříšení a výstup Syna Božího v oslaveném těle na nebesa, jenž zůstává v těle eucharistickém a v těle církve lidstvu do konce věků.</i>	
<i>Amen</i>	27—29